

Sygn. akt IV KK 193/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

Protokolant Małgorzata Sobieszczańska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Józefa Gemry,
w sprawie **M. L.**

skazanego z art. 200 § 1 kk i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 8 lutego 2022 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w C.

z dnia 6 listopada 2020 r., sygn. akt VII Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w C.

z dnia 9 października 2019 r., sygn. akt IV K (...),

1) uchyla zaskarżony wyrok i zmieniony nim wyrok Sądu Rejonowego w C. w części dotyczącej skazania z art. 217 § 1 k.k. (zarzut IX aktu oskarżenia) i w tym zakresie postępowanie przy zastosowaniu art. 537 § 2 k.p.k. na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. umarza, a kosztami procesu w tej części obciąża Skarb Państwa;

- 2) w pozostałym zakresie kasację oddala uznając ją za oczywiście bezzasadną;**
- 3) zarządza zwrot opłaty w kwocie 450 zł wniesionej przez skazanego M. L.;**
- 4) kosztami sądowymi za postępowanie kasacyjne obciąża Skarb Państwa, zwalniając skazanego od ponoszenia tych kosztów.**

UZASADNIENIE

Zważywszy na treść rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego niniejsze uzasadnienie sporządzone zostanie tylko w tej części, w której kasacja nie została uznana za oczywiście bezzasadną.

M. L. stanął m. in. pod zarzutem tego, że:

IX - w bliżej nieustalonym czasie w 2014 r. w C., pełniąc funkcję dyrektora Całodobowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. (...), naruszył nietykalność cielesną Ł. T. uderzając go w twarz oraz szarpiąc za ubranie,

tj. czynu z art. 217 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w C. wyrokiem z dnia 9 października 2019r. w sprawie IV K (...) uznał oskarżonego za winnego popełnienia tego czynu i za to, na podstawie art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 33§1 i §3 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych przyjmując, że jedna stawka jest równoważna kwocie 20 złotych (punkt 10 wyroku).

Wyrok w tej części zaskarżony został jedynie apelacją obrońcy oskarżonego, w której podniesiono między innymi zarzut:

- w odniesieniu do punktu 10 wyroku - obraży przepisów prawa materialnego, tj. art. 101 § 2 k.k. w zw. z art. 102 k.k., polegającej na dokonaniu przez Sąd błędnej ich interpretacji i przyjęciu, że okres przedawnienia karalności czynu nie nastąpił, podczas gdy karalność czynów ściganych z oskarżenia prywatnego ustaje z upływem jednego roku od dnia, w którym pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy, a przyjąć należy wersję dla oskarżonego najkorzystniejszą, tj. że do zdarzenia doszło dnia 1 stycznia 2014r. oraz że w okresie do dnia 1 stycznia 2015 r. nie wszczęto przeciwko oskarżonemu

postępowania o ten czyn, a mimo to Sąd skazał oskarżonego za czyn ścigany z oskarżenia prywatnego.

Sąd Okręgowy w C., po rozpoznaniu apelacji wniesionych w niniejszej sprawie, wyrokiem z dnia 6 listopada 2020 r. w sprawie VII Ka (...) zmienił zaskarżony wyrok, lecz w zakresie wskazanego wyżej rozstrzygnięcia co do czynu opisanego w punkcie IX aktu oskarżenia orzeczenie to utrzymał w mocy.

Kasację od tego wyroku wywiódł obrońca skazanego podnosząc między innymi zarzut:

- obraży art. 433§2 k.p.k. w zw. 438 pkt 1 a) w zw. z art. 101§2 k.k. polegający na nieprzeprowadzeniu w sposób prawidłowy kontroli instancyjnej wyroku Sądu pierwszej instancji i w konsekwencji dokonanie niewłaściwej wykładni przepisów prawa materialnego, tj. art. 101 § 2 k.k., polegającej na dokonaniu przez Sąd błędnej jego interpretacji i przyjęciu, że okres przedawnienia karalności czynu opisanego w punkcie 10 wyroku Sądu I instancji, popełnionego w stosunku do Ł. T., nie nastąpił, podczas gdy karalność czynów ściganych z oskarżenia prywatnego ustaje z upływem jednego roku od dnia, w którym pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy, a przyjąć należy wersję dla oskarżonego najkorzystniejszą (co Sąd odwoławczy uczynił), tj. że do zdarzenia doszło dnia 1 stycznia 2014r. oraz że w okresie do dnia 1 stycznia 2015 r. nie wszczęto przeciwko oskarżonemu postępowania o ten czyn, a mimo to Sąd skazał oskarżonego za czyn ścigany z oskarżenia prywatnego uznając, że postępowanie można było wszcząć do dnia 1 stycznia 2017r. i nie zauważając, że po pierwsze pokrzywdzony znał sprawcę od chwili popełnienia czynu, a po drugie, że znajomość sprawcy przez pokrzywdzonego ma dla biegu terminu przedawnienia przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego znaczenie podstawowe, bowiem nie można wszcząć postępowania po upływie roku od momentu, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy, a co doprowadziło do naruszenia przepisu art. 17§1 pkt 6 k.p.k. i zaistnienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej opisanej w treści art. 439§1 pkt 9 k.p.k.

Skarżący wniósł o uchylenie w całości wyroku Sądu Odwoławczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W opisaney wyżej części kasacja jest zasadna.

Sąd Odwoławczy rozpoznając zarzut obrazy art. 101§2 k.k. dokonał błędnej wykładni tego przepisu.

Przepis ten wskazuje, że *„karalność przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego ustaje z upływem roku od czasu, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy przestępstwa, nie później jednak niż z upływem 3 lat od czasu jego popełnienia”*.

Powyższą normę należy interpretować w ten sposób, że przedawnienie przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego następuje każdorazowo z upływem roku od czasu, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy przestępstwa. Jeżeli natomiast w tym czasie pokrzywdzony nie posiadał takiej wiedzy, termin ten upływa najpóźniej po 3 latach od czasu popełnienia danego przestępstwa.

W niniejszej sprawie pokrzywdzony Ł. T. znał osobę sprawcy, tak więc termin roczny z art. 101§2 k.k. upływał po roku od popełnienia zarzuconego czynu.

Czyn zarzucony w punkcie IX aktu oskarżenia popełniony został „w bliżej nieustalonym czasie w 2014r.”. Ponieważ dokładnej daty jego popełnienia nie udało się w toku procesu ustalić, zgodnie z dyspozycją art. 5§2 k.p.k., nie dające się usunąć wątpliwości należy interpretować na korzyść oskarżonego. W tej sytuacji taką najkorzystniejszą datą popełnienia tego czynu był więc dzień 1 stycznia 2014r. Zgodnie zatem z dyspozycją art. 101§2 k.k. karalność tego przestępstwa ustała z dniem 1 stycznia 2015 r. Tymczasem śledztwo w sprawie tego czynu wszczęte zostało 26 września 2016 r. (k. 31). Czyn ten był zatem już wówczas przedawniony.

Ma zatem rację skarżący, że w tym zakresie wyrok Sądu Rejonowego dotknięty był uchybieniem o charakterze bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439§1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17§1 pkt 6 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, stosując art. 537§2 k.p.k., postępowanie o opisany wyżej czyn umorzył.

Zważywszy, że w pkt 10 wyroku Sądu Rejonowego za przedmiotowy czyn wymierzono karę samoistnej grzywny, umorzenie postępowania nie miało wpływu na pozostałe rozstrzygnięcia zaskarżonego wyroku, w szczególności na orzeczoną karę łączną, którą objęto jedynie kary pozbawienia wolności.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.